

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY 2005/39/ES

zo 7. septembra 2005,

ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 74/408/EHS, ktorá sa týka motorových vozidiel vzhľadom na sedadlá, ich ukotvenia a hlavové opierky

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej článok 95,

so zreteľom na návrh Komisie,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽¹⁾,v súlade s postupom ustanoveným v článku 251 zmluvy ⁽²⁾,

kedže:

- (1) Výskum ukázal, že používanie bezpečnostných pásov a zadržiavacích systémov môže prispieť k výraznému zníženiu počtu smrteľných nehôd a závažných poranení v prípade nehody, a to aj pri prevrátení vozidla. Ich montáž do všetkých kategórií vozidiel bude určite predstavovať dôležitý krok vpred v podobe zvýšenia bezpečnosti na cestách a následnej záchranu životov.
- (2) Spoločnosť môže výrazne získať, ak sa bezpečnostnými pásmi vybaví všetky vozidlá.
- (3) Európsky parlament vo svojom uznesení z 18. februára 1986 o spoločných opatreniach na zníženie dopravných nehôd, ako súčasť programu Spoločenstva týkajúceho sa bezpečnosti na cestách ⁽³⁾, zdôraznil potrebu zaviesť povinné používanie bezpečnostných pásov pre všetkých cestujúcich vrátane detí s výnimkou vozidiel verejnej dopravy. Z hľadiska povinnej montáže bezpečnostných pásov a/alebo zadržiavacích systémov je preto potrebné rozlišovať medzi autobusmi verejnej dopravy a ostatnými vozidlami.
- (4) Podľa smernice Rady 70/156/EHS zo 6. februára 1970 o aproximácii právnych predpisov členských štátov o typovom schválení motorových vozidiel a ich prípojných vozidiel ⁽⁴⁾ sa systém typového schválenia Spoločenstva od 1. januára 1998 vykonáva len pre všetky nové vozidlá kategórie M₁. Z toho dôvodu iba tieto

vozidlá kategórie M₁, s typovým schválením po uvedenom dátume, musia byť vybavené sedadlami, ukotveniami sedadiel a hlavovými opierkami, ktoré spĺňajú ustanovenia smernice 74/408/EHS ⁽⁵⁾.

- (5) Do rozšírenia systému typového schválenia Spoločenstva na všetky kategórie vozidiel by sa v záujme bezpečnosti na cestách mala požadovať montáž sedadiel a ukotvení sedadiel zlučiteľných s montážou kotvových úchytiakov bezpečnostných pásov do vozidiel patriacich do iných kategórií než kategórie M₁.
- (6) Smernica 74/408/EHS už stanovuje všetky ustanovenia technickej a správnej povahy, ktoré umožňujú typové schválenie vozidiel iných kategórií než kategória M₁. Členské štáty preto nemusia prijímať ďalšie ustanovenia.
- (7) Od nadobudnutia účinnosti smernice Komisie 96/37/ES zo 17. júna 1996, ktorou sa prispôsobuje technickému pokroku smernica Rady 74/408/EHS ⁽⁶⁾, už niekoľko členských štátov zaviedlo jej ustanovenia ako záväzné, pokiaľ ide o určité kategórie vozidiel iných než kategória M₁. Na základe toho výrobcovia a ich dodávatelia vyvinuli vhodnú technológiu.
- (8) Výskum ukázal, že nie je možné vybaviť sedadlá smerujúce k bokom bezpečnostnými pásmi, ktoré by zabezpečovali rovnakú úroveň bezpečnosti pre cestujúcich ako sedadlá smerujúce dopredu. Z bezpečnostných dôvodov je nevyhnutné v určitých kategóriách vozidiel tieto sedadlá zakázať.
- (9) Ustanovenia povolujúce sedadlá smerujúce k bokom s dvojbodovými pásmi v určitých triedach vozidiel kategórie M₃ by mali byť dočasné, kým nenadobudnú účinnosť právne predpisy Spoločenstva, ktoré upravujú smernicu 70/156/EHS a rozšíria typové schválenie Spoločenstva na všetky vozidlá vrátane kategórie M₃.
- (10) Smernica 74/408/EHS by sa mala podľa toho zmeniť a doplniť.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 80, 30.3.2004, s. 6.⁽²⁾ Stanovisko Európskeho parlamentu zo 17. decembra 2003 (Ú. v. EÚ C 91 E, 15.4.2004, s. 487), spoločná pozícia Rady z 24. januára 2005 (Ú. v. EÚ C 111 E, 11.5.2005, s. 33), pozícia Európskeho parlamentu z 26. mája 2005 (zatiaľ neuverejnená v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady z 12. júla 2005.⁽³⁾ Ú. v. ES C 68, 24.3.1986, s. 35.⁽⁴⁾ Ú. v. ES L 42, 23.2.1970, s. 1. Smernica naposledy zmenená a doplnená smernicou Komisie 2004/104/ES (Ú. v. EÚ L 337, 13.11.2004, s. 13).⁽⁵⁾ Ú. v. ES L 221, 12.8.1974, s. 1. Smernica naposledy zmenená a doplnená Aktom o pristúpení z roku 2003.⁽⁶⁾ Ú. v. ES L 186, 25.7.1996, s. 28.

- (11) Keďže členské štáty nemôžu v dostatočnej miere dosiahnuť cieľ tejto smernice, a to zvýšenie bezpečnosti na cestách zavedením povinnej montáže bezpečnostných pásov do určitých kategórií vozidiel, a keďže sa z dôvodu rozsahu akcie dá tento cieľ lepšie dosiahnuť na úrovni Spoločenstva, môže Spoločenstvo prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 zmluvy. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku táto smernica neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie uvedeného cieľa,

Táto výnimka platí 5 rokov od 20. októbra 2005. Platnosť sa môže predĺžiť, ak budú k dispozícii spoľahlivé štatistiky dopravných nehôd a ak dôjde k ďalšiemu rozvoju v oblasti zadržiavacích systémov.

(*) Ú. v. ES L 220, 29.8.1977, s. 95. Smernica naposledy zmenená a doplnená Aktom o pristúpení z roku 2003.

(**) Ú. v. ES L 24, 30.1.1976, s. 6. Smernica naposledy zmenená a doplnená smernicou Komisie 96/38/ES (Ú. v. ES L 187, 26.7.1996, s. 95).“

PRIJALI TÚTO SMERNICU:

Článok 1

Zmeny a doplnenia smernice 74/408/EHS

Smernica 74/408/EHS sa týmto mení a dopĺňa takto:

1. Článok 1 sa mení a dopĺňa takto:

a) V odseku 1 sa dopĺňa tento pododsek:

„Vozidlá kategórie M₂ a M₃ sa ďalej delia na triedy definované v oddiele 2 prílohy I smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/85/ES z 20. novembra 2001 týkajúcej sa osobitných ustanovení pre vozidlá používané na prepravu cestujúcich, v ktorých sa nachádza viac ako osem sedadiel, okrem sedadla pre vodiča (*).“

(*) Ú. v. ES L 42, 13.2.2002, s. 1.“

b) Odsek 2 sa nahrádza takto:

„2. Táto smernica sa neuplatňuje na sedadlá smerujúce nazad.“

2. Vkladá sa tento článok:

„Článok 3a

1. Montáž sedadiel smerujúcich k bokom je zakázaná vo vozidlách kategórie M₁, N₁, M₂ (triedy III alebo B) a M₃ (triedy III alebo B).

2. Odsek 1 sa neuplatňuje na sanitky alebo na vozidlá uvedené v prvej zarážke článku 8 ods. 1 smernice 70/156/EHS.

3. Odsek 1 sa ďalej neuplatňuje na vozidlá kategórie M₃ (triedy III alebo B) s maximálnou technicky prípustnou hmotnosťou naloženého vozidla presahujúcou 10 ton, v ktorých sú sedadlá smerujúce k bokom zoskupené v zadnej časti vozidla tak, že tvoria celistvý priestor až s desiatimi sedadlami. Takéto sedadlá smerujúce k bokom sú vybavené aspoň hlavovou opierkou a dvojbodovým pásom s navijacím zariadením typovo schváleným podľa smernice Rady 77/541/EHS (*). Kotvové úchytky ich bezpečnostných pásov sú v súlade so smernicou Rady 76/115/EHS (**).

3. Príloha II sa mení a dopĺňa takto:

a) Bod 1.1 sa nahrádza takto:

„1.1. Požiadavky tejto prílohy sa neuplatňujú na sedadlá smerujúce nazad alebo na hlavové opierky namontované na takéto sedadlá.“

b) Bod 2.3 sa nahrádza takto:

„2.3. ‚Sedadlo‘ znamená konštrukciu, ktorá môže, ale nemusí byť integrálnou súčasťou kompletnej konštrukcie vozidla s výstrojom, určenú na sedenie jednej dospeléj osoby. Pojem platí pre jednotlivé sedadlo, ako aj pre časť lavicového sedadla určeného na sedenie jednej osoby.“

V závislosti od orientácie sedadla sa sedadlo vymedzuje takto:

2.3.1. ‚Sedadlo smerujúce dopredu‘ znamená sedadlo, ktoré sa môže používať, pokiaľ je vozidlo v pohybe, a ktoré smeruje do prednej časti vozidla takým spôsobom, že vertikálna rovina symetrie sedadla tvorí s vertikálnou rovinou symetrie vozidla uhol menší než + 10° alebo — 10°.

2.3.2. ‚Sedadlo smerujúce nazad‘ znamená sedadlo, ktoré sa môže používať, pokiaľ je vozidlo v pohybe, a ktoré smeruje do zadnej časti vozidla takým spôsobom, že vertikálna rovina symetrie sedadla tvorí s vertikálnou rovinou symetrie vozidla uhol menší než + 10° alebo — 10°.

2.3.3. ‚Sedadlo smerujúce k bokom‘ znamená sedadlo, ktoré z hľadiska jeho zosúladenia s vertikálnou rovinou symetrie vozidla nevyhovuje žiadnej z definícií uvedených v bodoch 2.3.1 alebo 2.3.2.“

c) Bod 2.9 sa vypúšťa.

4. V prílohe III sa bod 2.5 nahrádza takto:

„2.5. ‚Sedadlo‘ znamená konštrukciu, ktorá má byť ukotvená na konštrukcii vozidla, vrátane jej výstroja a pripevňovacích častí, určenú na používanie vo vozidle a na sedenie jednej alebo viacerých dospelých osôb.“

V závislosti od orientácie sedadla sa sedadlo vymedzuje takto:

2.5.1. „Sedadlo smerujúce dopredu“ znamená sedadlo, ktoré sa môže používať, pokiaľ je vozidlo v pohybe, a ktoré smeruje do prednej časti vozidla takým spôsobom, že vertikálna rovina symetrie sedadla tvorí s vertikálnou rovinou symetrie vozidla uhol menší než $+10^\circ$ alebo -10° .

2.5.2. „Sedadlo smerujúce nazad“ znamená sedadlo, ktoré sa môže používať, pokiaľ je vozidlo v pohybe, a ktoré smeruje do zadnej časti vozidla takým spôsobom, že vertikálna rovina symetrie sedadla tvorí s vertikálnou rovinou symetrie vozidla uhol menší než $+10^\circ$ alebo -10° .

2.5.3. „Sedadlo smerujúce k bokom“ znamená sedadlo, ktoré z hľadiska jeho zosúladenia s vertikálnou rovinou symetrie vozidla nevyhovuje žiadnej z definícií uvedených v bodoch 2.5.1 alebo 2.5.2.“

5. Príloha IV sa mení a dopĺňa takto:

a) Bod 1.1. sa nahrádza takto:

„1.1. Požiadavky uvedené v tejto prílohe sa uplatňujú na vozidlá v kategóriách N_1 , N_2 a N_3 , a na tie vozidlá kategórie M_2 a M_3 , ktoré nie sú predmetom prílohy III. S výnimkou ustanovení bodu 2.5 sa tieto požiadavky tiež uplatňujú na sedadlá smerujúce k bokom všetkých kategórií vozidiel.“

b) Bod 2.4 sa nahrádza takto:

„2.4. Všetky nastaviteľné sedadlá, ktoré sa môžu sklopiť dopredu alebo majú sklopné operadlá, musia byť automaticky zablokovateľné v normálnej polohe. Táto požiadavka sa neuplatňuje na sedadlá namontované v priestoroch pre invalidné vozíky vo vozidlách kategórie M_2 alebo M_3 , triedy I, II alebo A.“

Článok 2

Vykonávanie

1. Od 20. apríla 2006 členské štáty, pokiaľ ide o sedadlá, ich ukotvenia a hlavové opierky, ktoré spĺňajú požiadavky uvedené v tejto smernici:

a) neodmietnu udeliť ES typové schválenie alebo vnútroštátne typové schválenie, pokiaľ ide o typ vozidla;

b) nezakážu registráciu, predaj alebo uvedenie nových vozidiel do prevádzky.

2. Od 20. októbra 2006, pokiaľ ide o sedadlá, ich ukotvenia a hlavové opierky, ktoré nespĺňajú požiadavky uvedené v tejto smernici, členské štáty, pokiaľ ide o nový typ vozidla:

a) nebudú ďalej udeľovať ES typové schválenie;

b) odmietnu udeliť vnútroštátne typové schválenie.

3. Od 20. októbra 2007, pokiaľ ide o sedadlá, ich ukotvenia a hlavové opierky, ktoré nespĺňajú požiadavky uvedené v tejto smernici, členské štáty:

a) považujú osvedčenia o zhode, ktoré sú pripojené k novým vozidlám, za neplatné na účely článku 7 ods. 1 smernice 70/156/EHS;

b) odmietnu registráciu, predaj a uvedenie do prevádzky nových vozidiel, okrem prípadov, keď sa odkazuje na ustanovenia článku 8 ods. 2 smernice 70/156/EHS.

Článok 3

Transpozícia

1. Členské štáty prijímú a uverejnia zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou do 20. apríla 2006. Bezodkladne o tom informujú Komisiu.

2. Tieto opatrenia uplatňujú od 21. apríla 2006.

3. Členské štáty uvedú priamo v prijatých opatreniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze upravia členské štáty.

4. Členské štáty oznámia Komisii znenie hlavných ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré prijímú v oblasti pôsobnosti tejto smernice.

Článok 4

Nadobudnutie účinnosti

Táto smernica nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jej uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie.

Článok 5

Adresáti

Táto smernica je určená členským štátom.

V Štrasburgu 7. septembra 2005

Za Európsky parlament

predseda

J. BORRELL FONTELLES

Za Radu

predseda

C. CLARKE